

a čís. 192/1924 přiznáno trvalým zaměstnancům na velkém pozemkovém majetku proti Státnímu pozemkovému úřadu (kolonisačnímu fondu), pozbyli-li bez své viny posavadní služby, nemá zaměstnanec, který po propuštění ze služby na velkém pozemkovém majetku není bez zaměstnání (569).

214. To, čeho se dostává zaměstnanci podle § 75 náhr. zák. a vl. nař. č. 805/1922 Sb. z. a n., nemá vlivu na závazky jeho bývalého zaměstnavatele ze zrušeného služebního poměru, pokud nebyly smlouvou nebo zřeknutím se jinak upraveny (Úr. sb. 1149).

215. Soud nemůže přiznati k odpočtu namítanou vzájemnou pohledávku z důvodu odškodnění podle § 75 náhr. zák., pokud se týče z důvodu příspěvku podle § 7 vl. nař. čís. 305/22 v doslovu vl. nař. čís. 192/24, dokud není ještě učiněno konečné rozhodnutí Státního pozemkového úřadu o této pohledávce (Váž. obč. 13.533).

216. Rozhodčí komisia podľa § 75 zák. č. 329/20 a 220/22 nie je správným úradom podľa § 2 zák. (665).

c) zaopatřovací požitky.

217. Pre rozhodnutie, či zamestnanec spadá pod ustanovenie § 1 lit. a) zák. č. 130/1921 Sb. z. a n., nezáleží na tom, ako označoval zamestnavateľ poskytované zaopatrenie, či výslovné ako penziu alebo ako dar z milosti (821).

218. Zákon č. 130/1921 Sb. z. a n. nevzťahuje sa na tých zamestnancov, ktorí — hoci mali nárok na penziu — ďalej slúžili po čase, keď zákon nabyl účinnosti (820).

219. Přiznání zaopatřovacích požitků nevádí, že oprávněný nepředložil, oznamuje svůj nárok,

platební rozkaz o dani z příjmu za rok 1920 ani vysvědčení obecního úřadu o majetkových a příjmových poměrech členů své rodiny; stačí vysvědčení příslušné berní správy, že jeho příjem, vzatý v roce 1920 za základ vyměření daně z příjmu, nedosažoval 15.000 Kč a že ostatní zdaněné příjmy patřily jeho manželce (822).

220. Vdova, ktorá vstúpila v sňatok so zamestnancom, dokiaľ bol ešte v činnnej službe, má nárok na vdovské zaopatrovacie požitky, ak jej manžel bol zamestnancom podľa § 1 zák. č. 130/1921 Sb. z. a n. bez rozdielu, či sa manžel sám dožil účinnosti cit. zák. a či vdove po jeho smrti skutočne boli poskytované zaopatrovacie požitky alebo nie (821).

221. Do nároku na pensi proti majiteli zabraňného veľkostatku jest započítati drahotní přídavek k invalidnímu důchodu poskytovanému zaměstnanci Všeobecným pensijním ústavem, byly-li drahotní přídavky podle norem na veľkostatku započítatelné nebo s pensí obvykle sráženy, a starobní důchod, jež pobírá zaměstnanec od fondu pro zaopatření zaměstnanců veľkostatku (Váž. obč. 13.872).

222. Pro ručební povinnost jiných právních nástupců podle § 12 (3) zákona je co do trvání a co do rozsahu povinnosti té rozhodna povinnost osob k výplati povinných (po případě upravena smírem (631)).

223. Pohľadávkám fondu pro zaopatření zaměstnanců veľkostatku nepřisluší přednostní pořadí při rozvrhu přejímací ceny za převzatý nemovitý majetek (Sb. min. sprav. 1242).

(Dokončení.)

Z rozhodnutí ve věcech pracovních.

Služební smlouva

§ 1152.

1180.

I. Zvyklost vypláceti novoročné může se utvořiti i tehdy, když bylo podle kolektivní smlouvy stanovení jeho přenecháno zaměstnavateli.

II. Setrvání v práci a nepřednesení námitek jednateli zaměstnavatelky proti usnesení jednatelů zaměstnavatelky, že novoročné nebude vypláceno, neopodstatňuje ještě závěr, že zaměstnanec zřekl se novoročného vážně a svobodně (§§ 863 a 869 obč. zák.), šlo-li o zaměstnance hospodářsky na zaměstnavateli závislého, jenž se mohl důvodně obávat, že by byl jinak ze zaměstnání propuštěn a vydán případně nebezpečí nezaměstnanosti. Rozh. nejv. soudu z 11. V. 1935, Rv II 78/35, Váž. obč. 14.372.*)

Nejvyšší soud vyslovil v rozhodnutí č. 10.661*) Sb. n. s., že nárok na periodickou remuneraci — za niž nutno pokládati i novoročné — může být založen a) buď smluvním ujednáním, nebo b) obchodní zvyklostí v místě, kde jest zaměstnavatelův závod, (nebo c) může být podle okolností založen i tím, že zaměstnavatel vyplácí ve svém podniku remuneraci po delší dobu pravidelně, třebaš dobrovolně, a ne ve stejné výši.

*) Srov. Váž. obč. 10661 (rozh. z 31. III. 1931, Rv I 567/30, v »Prac. právu« č. 225): Obchodní pomocníci: Nárok na periodickou remuneraci může se opírat buď o smluvní ujednání stran neb o obchodní zvyklostí v místě, kde jest zaměstnavatelův závod, anebo může být podle okolností založen i tím, že zaměstnavatel vyplácí ve svém podniku remunerace po delší dobu pravidelně, třebaš dobrovolně a ne vždy ve stejné výši. Pravidelné poskytování remunerací jest spatřovati po případě v tom, že byly v podniku zaměstnavatele vypláceny po tři léta.

Soud pracovní zjistil, že dovolateli bylo novoročné vypláceno žalovanou po 4 po sobě jdoucí období, vždy ve výši měsíčního platu, a zjistil také, že výplata novoročného faktorům jest v živnosti knihtiskařské obvyklou. Toto zjištění nebylo žalovanou v odvolání vůbec napadeno. Podle zásad v rozhodnutí č. 10.661 Sb. n. s. shora pod b) a c) dotčených, vznikl dovolateli těmito způsoby nárok na placení novoročného. Tomu nevádí, že podle kolektivní smlouvy ponecháno bylo stanovení novoročného chefoví, ježto nebylo tím vyloučeno, že se později v závodě vytvořila zvyklost, že se novoročné platilo. Jde tedy jen o to, zda se dovolatel zřekl novoročného, a zda stalo se tak takovými činy dovolatelovými, z nichž na tuto vůli stran lze bezpečně usouditi. Jednatelé žalované společnosti usnesh se koncem roku 1932, že dovolateli nebude vyplaceno novoročné ani za rok 1932, ani budoucně. Usnesení to bylo provedeno a bylo sděleno dovolateli účetním K. Dovolatel se proti srážce ohrazoval jak vůči účetnímu K., tak technickému správci D., nikoli však vůči jednateli V., a pracoval dále v podniku žalované. Tyto poslední dvě okolnosti — setrvání v práci a nepřednesení námitek jednateli — neopodstatňují ještě závěr, že dovolatel zřekl se novoročného vážně a svobodně (§ 863 a 869 obč. zák.), ano šlo o zaměstnance hospodářsky na žalovaném závislého, jenž se mohl důvodně obávat, že by byl jinak ze zaměstnání propuštěn a vydán případně nebezpečí nezaměstnanosti. Neběží tedy tu o konkludentní čin takového rázu, jak jej předpokládá § 863 obč. zák., aby totiž podle všech okolností nebylo důvodně příčiny, aby se pochybovalo o vůli žalobcově zřící se příslušeji-

cích mu nároků. Při tom nelze činiti rozdíl mezi novoročním v době sdělení usnesení již splatným a budoucně splatným, ježto důvody pro případné mlčení dovolatele vůči jednatelem žalované byly u obou částí stejné.

§ 1152.

1181.

Usnesení obecního zastupitelstva o výplatě novoročního musí se státi za podmínek § 10 zák. ze dne 12. srpna 1921, čís. 329 Sb. z. a n. Rozh. nejv. soudu z 13. VI. 1935, Rv II 268/35, Váž. obč. 14443.

Žalobce neměl smluvní nárok na novoročné. V letech 1926 až 1928 bylo mu novoročné vyplaceno vždy na základě zvláštního usnesení obecního zastupitelstva žalované obce. Výplata zvláštního novoročního zatěžovala zřejmě obecní rozpočet a usnesení o ní musilo se státi za podmínek § 10 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 329 Sb. z. a n., zejména zajištění úhrady. Právě tento přísný předpis zákonný bránil tomu, aby mohla vzniknouti nějaká zvyklost u žalované obce, jež by byla základem trvalého nároku žalobce na novoročné. Neobstojí proto právní důvod, pro který soud odvolací toto novoročné přiřkl, i když jest nesporné, že zastupitelstvo žalované obce se usneslo v letech 1930 až 1933 na takovéto výplatě.

§ 1152.

1182.

Ustanovenie služebnej smluvy, že zamestnanec v prípade, že prestúpi ku konkurenčnému podniku, stráca nárok na provízie zo smlúv ním uzavrených, neprieči sa dobrým mravom. Rozh. nejv. soudu z 6. VI. 1935 Rv IV 146/35, Úr. sb. 2115, Váž. obč. 14430.

Názor žalobcův, že ustanovení smlouvy o ztrátě provísi pro přestoupení ke konkurenci je neplatné, protože se příčí dobrým mravům, uznati nelze, neboť i platné právo chrání zaměstnavatele proti nedovolené soutěži zaměstnance, mimo jiné i tím způsobem, že obchody, ujednané zaměstnancem nedovolené na vlastní účet, převádí na zaměstnavatele, pakliže to žádá, ve kterémžto případě také veškeré majetkové výhody z převedených obchodů případnou zaměstnavateli, třebaš by i dospívaly po zrušení služebního poměru a byly založeny prací zaměstnancovou.

§ 1157

1183.

I. Povinnost ochranné péče o život a zdraví zaměstnanců nemůže zaměstnavatel žádným způsobem se sebe svaliti ani na jiného přesunutí ani smlouvou vyloučiti neb omeziti.

II. Volba vhodných opatření je ponechána zaměstnavateli, kterému zákon ochrannou péči ukládá, a zaměstnanec není povinen, by zaměstnavatele upozorňoval na potřebu ochranného zařízení.

III. Mezitímní rozsudek uznávající právní důvod žalobního nároku na náhradu škody vyžaduje, aby byly již úplně probrány otázky, zda žalobci vznikla nějaká škoda, zda tu je zavinění žalované strany a zda mezi škodou a zaviněním je příčinná souvislost. (Rozh. nejv. soudu z 13./IV.

*) Váž. obč. 19183 (rozh. z 27. IX. 1930, Rv I 1126/29): Zaměstnavatel jest i bez zaměstnancova upozornění povinen opatřiti kruhovou pilu ochranným zařízením.

Váž. obč. 10298 (rozh. z 7. XI. 1930, Rv I 62/30, v «Prac. právu» č. 235): Zaměstnavatel jest po-

1934, Rv I. 1235/32, Soudcov. listy č. 1220, Prager Archiv str. 1983/XVI. Prejudikatura: Váž. obč. 1609, 5656, 10183, 10293 a j.*)

Nižšími soudy bylo zjištěno, že v závodě žalované firmy byly u skříně s látkami zasunovací dveře, že žalobkyně byla v tomto závodě zaměstnána, že jednou v březnu 1929 tyto dveře, když jimi žalobkyně posunovala, se na hořejším okraji vysunuly, padly žalobkyni na hlavu a povalily ji. Žalobkyně se proto domáhá na žalované firmě náhrady škody, vyvozuje svůj nárok z toho, že zařízení skříně, pokud se týče zasunovacích dveří, bylo vadné a že pádem těchto dveří byla tělesně zraněna. Po právní stránce bylo by žalobní nárok posuzovati s hlediska § 1157 obč. zák., nebyla-li žalobkyně obchodní pomocnicí, nebo podle § 18 zák. o obch. pomocnicích číslo 20/1910 ř. zák., byla-li jí, a podle §§ 1295, 1297, 1325 obč. zák.

Otázka, zda žalobkyně byla u žalované firmy zaměstnána jako obchodní pomocnice čili nic, nebyla nižšími soudy řešena, ale není toho ani třeba, ježto předpisy § 1157 obč. zák. a § 18 odst. 1 zák. o obch. pom. se v podstatě shodují.

Oba nižší soudy vycházely z právního názoru, že nehodu, která postihla žalobkyni, je považovati za náhodu ve smyslu § 1311 obč. zák., ke které žalovaná firma nedala podnětu nějakým svým zaviněním, a odvolací soud ještě dodal, že žalovaná firma nezanedbala péče, kterou jí ukládá předpis § 1157 obč. zák. po případě § 18 zák. o obch. pom. S těmito názory nižších soudů nelze však souhlasiti.

V § 1157 obč. zák. stanoví zákon všeobecně, že zaměstnavatel je povinen služební úkoly tak upraviti a v příčině místností a náradí, jež má opatřiti nebo jež opatřil, pečovati na vlastní náklad o to, aby byly chráněny život a zdraví zaměstnaného, pokud je to možno podle povahy služby. Podobně stanoví § 18 odst. 1 zák. o obch. pom., že zaměstnavatel je povinen zříditi a udržovati na svůj náklad všechna ona zařízení při pracovních místnostech a náradích, kterých je třeba k ochraně života a zdraví zaměstnanca, se zřetelem na způsob služebních úkonů. Volba vhodných opatření je ponechána zaměstnavateli, kterému zákon ochrannou péči ukládá, a zaměstnanec není povinen, aby zaměstnavatele upozorňoval na potřebu ochranného zařízení. (Viz rozhodnutí 10183 a 10298 Sb. n. s.) Nemá proto významu okolnost, na kterou poukázal ve svém rozsudku první soud, že žalobkyně nehlásila šéfovi žalované firmy nijakých závad. Do pojmu »náradí« ve smyslu uvedených zákonných předpisů spadá zajisté také skříně s látkami, opatřené zasunovacími dveřmi a postavená v obchodní místnosti žalované firmy. Zasunovací dveře u této skříně měly proto býti zařízení a opatřeny tak, aby jejich vypadnutí a z toho hrozící poškození osob zaměstnaných v závodě žalované firmy bylo vyloučeno. Že dveře nebyly zařízení a opatřeny takovým způsobem, aby zaměstnanec při svých služebních úkonech nebyl ohrožen na zdraví a tělesné bezpečnosti, ukázal zcela nepo-

vinen (§ 1157 obč. zák.) postarati se o to, by zaměstnanec, čistící okna, byl zabezpečen.

Váž. obč. 1609 (rozh. z 4. IV. 1922, Rv II 116/22): Zaměstnavatel nesmí přepínati zaměstnancovy síly přemírou práce ani co se týče jejího množství, ani co se týče jejího trvání. Z porušení této povinnosti zaměstnavatelem vzhází zaměstnanec nejen nárok na bezodkladné rozvázání pracovního poměru, nýbrž i s uchováním tohoto poměru nárok na náhradu škody, leč by zaměstnavatel dokázal, že mu splnění oné povinnosti bylo bez jeho viny znemožněno.

Váž. obč. 5656 (rozh. v 13. I. 1926 Rv II 671/25): S hlediska § 1313 a obč. zák. jest hostejno, zda závazek k plnění spočívá na smlouvě či na zákoně.

chybně právě projednávaný případ, který dal podnět k žalobě. Nezáleží na tom, že z vysunutí dveří z dolejších kolejnic nehrozilo ještě žádné nebezpečí ani na tom, že truhlář R. o upravených dveřích řekl, že při normálním užívání nemohly vypadnouti a že nikdo nepotvrdil, že dveře vypadly proto, že byly zatíženy plechem, neboť rozhodné jest, že se dveře skutečně vysunuly ze svých ložisek a padly žalobkyni na hlavu, což svědčí jasně o tom, že jejich zařízení bylo nebezpečné pro osoby, které podle svého zaměstnání v závadě musily s těmito dveřmi zacházeti. Odvrátiti toto nebezpečí bylo povinností zaměstnavatelovou. Žalovaná firma však této povinnosti před nehodou žalobkyni postihnuvší nedostála, neboť bylo zjištěno nižšími soudy, že teprve po úraze, o který jde, byla na rozkaz žalovaného ke dveřím dána dřevěná příčka, aby nevypadly. Žalovaná firma vůbec neprokázala podle § 1298 obč. zák., že bez své viny nemohla splniti zákonnou povinnost jí jak podle § 1157 obč. zák., tak i podle § 18 zák. o obch. pom. náležející. Je proto za porušení této povinnosti odpovědná bez rozdílu, zda jde o porušení vědomé či nevědomé, neboť povinnost ochranné péče o život a zdraví zaměstnanců nemůže zaměstnavatel žádným způsobem se sebe svaliti ani na jiného přesunouti, ani smlouvou vyloučiti neb omeziti (§ 1164 obč. zák., § 40 zák. o obch. pom. a rozhodnutí čís. 1609, 5656 Sb. n. s.).

Z předcházejících úvah vyplývá, že neobstojí právní názor nižších soudů, na němž jedině byl založen jejich výrok, že žalobní nárok není důvodem po právu.

Dovolací soud nemůže však rozhodnouti ve věci samé ani o důvodu žalobního nároku. První soud vydal mezitím rozsudek jen na základě toho, že prý jde o pouhou náhodu podle § 1311 obč. zák., ke které žalovaná firma nedala podnětu svým zaviněním, a odvolací soud jeho rozsudek potvrdil. Dovolací soud ze skutečností dosud zjištěných dospěl sice k opačnému závěru, že žalovanou firmu stíhá zavinění na vypadnutí dveří, tedy na škodlivé události, ale to samo ještě nepostačí k rozhodnutí o důvodnosti žalobního nároku na náhradu škody. Nebyloť dosud zjišťováno, zda žalobkyně, jak tvrdila, utrpěla pádem posunovacích dveří poranění na hlavě se škodlivými následky, což bylo žalovanou stranou popřeno. Mezitímní rozsudek, uznávající právní důvod žalobního nároku na náhradu škody, vyžaduje, aby byly již úplně probrány otázky, zda žalobkyni vznikla nějaká škoda, zda tu je zavinění žalované strany a zda mezi škodou a zaviněním je příčinná souvislost. V konečném rozsudku je pak rozhodnouti jen o výši nároku. Podle toho, co bylo shora vyloženo, je tu zavinění žalované strany na škodlivé události, ale v ostatních směrech, pokud jde o vzniklou škodu a příčinnou souvislost, je dosavadní řízení neúplné (§§ 503 č. 2 a 496 čís. 3 c. ř. s.) a je patrně třeba jednání v prvé stolici, aby se věc stala zralou k rozhodnutí, doplniti. Bylo proto podle § 510 s. ř. s. zrušiti rozsudky obou nižších soudů a vrátiti věc soudu prvé stolice, aby o ní dále jednal a znovu rozhodl. Výrok o útratách opravného řízení se opírá o § 52 c. ř. s.

§ 1158.

1184.

Keď ustanovuje penzijný štatút, že preloženie do výslužby zamestnávateľom môže sa stať bez žiadosti zamestnanca zo služebných dôvodov alebo z trestu, je vylúčená Puvovála zamestnávateľa a musí tu byť k takému preloženiu dôvod, ktorý prekáža ďalšiemu podržaniu zamestnanca v službe buď pre závadný výkon služby buď

pre inú obdobnú príčinu; za taký dôvod nemožno uznať odpor zamestnanca proti sníženiu služebného platu takmer na polovicu pri nezmenenom pracovnom úkole. Rozh. nejv. soudu z 13. VI. 1935, Rv III 415/34, Úr. sb. 2139.

Živnostenští pomocníci

§ 73.

1185.

Za pomocníky ve smyslu § 73 odst. 1 lit. a) živn. řádu sluší pokládati jen ony pomocné pracovníky, jimž náleží na základě služebního poměru vykonávati z povolání ty činnosti, které tvoří podstatný obsah konkrétní živnosti. Nál. nejv. spr. soudu z 30. IV. 1935, č. 10.358/33, Boh. A 11883.

§ 113 ž. z.

1186.

Montéri a hlavní strojníci při parnom stroji nemôžu byť pokladaní za pomocníkov podľa odst. 3. § 113 živn. zák. č. 259/1924 Sb. z. a n., ktorým sú sverené dôležitejšie úkony; neprislúcha im tedy trojmesačná výpovedná lehota podľa cit. zák. ustanovenia. Rozh. nejv. soudu z 12. VI. 1935, Rv IV 228/35, Úr. sb. 2137.

Zákon č. 259/1924 Sb. z. a n. priznáva trojmesačnú výpovednú lehotu v § 113 odst. 3. živnostenským zamestnancom, ktorým sú sverené dôležitejšie úkony povahy, tam príkladom uvedenej. Za také dôležitejšie úkony nemožno pokladať ani práce montéra, ani práce hlavného strojníka pri parnom stroji. To, že by žalobníkoví boli okrem obsluhy parného stroja sverené aj iné dôležité úkony, žalobník nie len že nedokázal, ale ani netvrdil. Nie je preto okolnosť, že odvolací súd priznal výpovednú lehotu žalobníkoví ako montérovi a nie ako hlavnému strojníkoví, pre určenie výpovednej lehoty rozhodná.

Obchodní pomocníci

§ 17.

1187.

I. Neposkytli-li zaměstnavatel obchodnímu pomocníkovi dovolenou, ač týž nárok na dovolenou včas ve služebním roce uplatnil, jest zaměstnavatel na úkor obchodního pomocníka obohacen.

II. »Vysazením z práce« zaniká nárok zaměstnancův na dovolenou, když doba, po kterou zaměstnanec v tom kterém roce pro »vysazení z práce« nekonal službu, dosáhla nebo překročila dobu dovolené stanovenou v § 17 zák. o obch. pom.*) Rozh. nejv. soudu z 10. V. 1935, Rv I 742/35, Váž. obč. 14369.**)

V judikatuře nejvyššího soudu (čís. 9399, 9434 sb. n. s.) byly pouze řešeny případy, kdy obchodní pomocník neuplatňoval nárok na dovolenou včas, t. j. v dorozumění se zaměstnavatelem a v dohodě přiměřené provozovacím poměrem závodu. V takových případech vyslovil nejvyšší soud zásadu, že zaměstnanec, který neuplatnil ve služebním roce nárok na dovolenou včas, pozbývá nároku a nemůže po uplynutí služebního

*) Srov. k tomu v rubr. »Poznámky« »Nárok na dovolenou a vysazení z práce«.

**) Váž. obč. 9399 (rozh. z 21. XI. 1929, Rv II 102/29): Obchodní pomocník pozbývá nároku na dovolenou včas, neuplatní-li nárok na dovolenou včas.

Váž. obč. 9434 (rozh. z 5. XII. 1929, Rv II 782/28, v »Prac. právu«, roč. IX., str. 44): Obchodní pomocník není povinen domáhati se dovolené (§ 17 zák.). Nároku na dovolenou pozbývá zaměstnanec, neuplatnil-li v tom kterém roce nárok na dovolenou včas. Po uplynutí služebního roku není zaměstnanec oprávněn žádati ani dovolenou, ani peněžní náhradu za ni.

roku žádati ani dovolenou, ani peněžní náhradu, ježto v neuplatňování práva na dovolenou spočívá vzdání se nároku na dovolenou. V souzené věci jde však právě o případ opačný, neboť žalobce tvrdil v odvolacím řízení, v němž byly přípustny novoty (§ 33 zák. čís. 131/31 Sb. z. a n.), i nabízel o tom důkazy, že v letech 1931, 1932 a 1933 žádal o dovolenou příslušející mu podle zákona o obchodních pomocnících v plném rozsahu, ale že mu byla bezdůvodně v každém roce poskytnuta dovolená pouze osmidenň podle zákona čís. 67/25 Sb. z. a n. Žalobce podléhá zákonu o obchodních pomocnících, ježto jeho pracovní úkony lze považovati za vyšší služby nekupecké (§ 2 odst. 1 cit. zák.), neboť šlo tu zřejmě o činnost vybočující svou povahou a jakostí z rámce prací dělníků v závodě zaměstnaných. Žalobce měl mimo to též určité dispoziční právo a rozhodovací moc a jeho celková činnost — byť i konal některé práce manuální — byla službou dozorčí a do jisté míry i vedoucí (čís. 12.921, 4079, 4028 a j. sb. n. s.). Podléhá-li žalobce zákonu o obchodních pomocnících a byla-li mu poskytnuta dovolená v menším rozsahu, než mu příslušela ve služebním roce podle dotčeného zákona, byla žalovaná na jeho úkor obohacena a on poškozen, neboť příslušel mu nárok na placenou dovolenou, t. j. na plat za dobu dovolené, aniž měl povinnost vykonávati sjednané služby. V souzené věci bylo však nesporno, že v roce 1932 bylo mezi stranami ujednáno »vysazení z práce« a proto bylo třeba zjistiti, po kterou dobu v letech 1932 a 1933 žalobce byl skutečně zaměstnán v závodě a jakou dobu byl z práce vysazen. »Vysazením« z práce nebyl pracovní poměr zrušen, ježto šlo pouze o novou úpravu (modifikaci) tohoto poměru, jinak v platnosti ponechávaného (čís. 13.788 sb. n. s.). »Vysazením z práce« zaniká nárok zaměstnancův na dovolenou, jen když doba, po kterou zaměstnanec v tom kterém roce pro »vysazení z práce« nekonal službu, dosáhla nebo překročila dobu dovolené v § 17 odst. 1 zák. o obch. pom. stanovenou. Ustanovením § 17 zák. o obch. pom. mělo býti zaměstnancům, na něž se tento zákon vztahuje, zajištěno potřebné zdravotní zotavení při trvalém zaměstnání v podniku a po určitou zákonem přesně vymezenou dobu. Předpokládá tedy zákon, že služební výkony, trvající celý služební rok, způsobují takové vyčerpání sil zaměstnance, že jeho zotavení vyžaduje určité doby na zotavení, která je tím delší, čím větší je celková služební doba zaměstnancova (§ 17 odst. 1 zák. o obch. pom.). Jestliže však síly zaměstnancovy nejsou trvale vyčerpávány jeho nepřetržitými služebními výkony, poněvadž mu byla smluvně poskytnuta doba, v níž zaměstnanec není — jako je tomu právě při t. zv. smluvním »vysazení z práce«, pak ovšem by podle smyslu zákona o obch. pom. mohl činiti nárok na zákonnou dovolenou podle odst. 1 § 17 tohoto zákona jen, kdyby během služebního roku se mu — vysazením z práce — nedostalo ani tolik volných dnů, kolik mu § 17 odst. 1 zák. čís. 20/1910 zaručuje dovolené. Jestliže však doba vysazení z práce dosáhla nebo překročila dobu zákonně dovolené, nemá právního nároku ani na dovolenou podle § 17 zák. o obch. pom., ani nárok na odškodnění za neposkytnutou mu dovolenou, ježto za započítatelnou dobu služební pro dovolenou nelze pokládati čas, po který zaměstnanec pro »vysazení« nekonal práce, leč by šlo o důvody v § 17 odst. 4 cit. zákona ústředně (§ 17 odst. 4 zák. o obch. pomocnících, úsudkem z opaku). Věc není proto zralá k rozhodnutí (§ 510 c. ř. s. a § 35 zák. čís. 131/31 Sb. z. a n.).

Bankovní úředníci

1188.

I. Ustanovenie odst. 3 čl. XXXV. zák. č. 54/1932 Sb. z. a n. o snížení odpočívnych a zaopatrovacích požitkov pozostalých po bankových zamestnancoch vzťahuje sa aj na požitky, ktoré boli smlúvené medzi bankou a pozostalými; netreba, aby boli smlúvené priamo medzi bankou a bankovým zamestnancom.

II. Ustanovenie odst. 3 čl. XXXV zák. č. 54/1932 Sb. z. a n. nedáva banke právo, aby odpočívne a zaopatrovacie požitky pozostalých, na platenie ktorých sa dobrovolne zaviazala, celkom zastavila.

III. Merítkom, na akú mieru môžu byť odpočívne a zaopatrovacie požitky pozostalých podľa ustanovenia odst. 3 čl. XXXV zák. č. 54/1932 Sb. z. a n. snížené, sú odpočívne a zaopatrovacie požitky, určené právnymi predpismi o penzijnom poistení zamestnancov, bez ohľadu na to, či dotýčny pozostalý mal by nárok na dôchod (rentu) penzijný podľa predpisov o penzijnom poistení zamestnancov alebo len na výplatu jednej sumy.

IV. Keď výška odpočívnych a zaopatrovacích požitkov pozostalých po bankových zamestnancoch neprevyšuje výšku odpočívnych a zaopatrovacích požitkov, určených predpismi o penzijnom poistení zamestnancov, nie je banka oprávnená znížiť ich podľa odst. 3 čl. XXXV. zák. č. 54/1932 Sb. z. a n. Rozh. nejv. soudu z 21. VI. 1935 Rv III 35/35, Úr. sb. 2150.

1189.

Služební poměr vedoucích úředníků sanovaných spořitelen jest přípustno zrušiti výpovědi jim udělenou ve smyslu čl. XXXV a XLIV zák. čís. 54/32 Sb. z. a n. Rozh. nejv. soudu z 10. V. 1935, Rv I 33/35, Váž. obč. 14.368. Srov. Úr. sb. čís. 1911.

1190.

I. Ustanovení odstavce 4 čl. XXXV bankovního zákona č. 54/32 o služebních, odpočívnych a zaopatrovacích požitcích, vypláčených společenským podnikem, na jejichž základním kapitálu jest sanovaná banka alespoň z poloviny trvale zúčastněna, lze vztahovati jen na takové společenské podniky, které byly se sanovanou bankou hospodářsky spjaty alespoň poloviční účastí na základním kapitálu: a) buď již v době, kdy představenstvo banky obdrželo vyrozumění o poskytnutí podpory z veřejných prostředků po vyhlášení zákona čís. 54/32 Sb. z. a n., anebo b) v případě, že byla bance poskytnuta podpora ještě před vyhlášením zákona čís. 54/32 Sb. z. a n., již v době tohoto vyhlášení (t. j. dne 30. dubna 1932, čl. XLV odst. 1 a čl. XXXV odst. 1 zák.).

II. Poskytnutí úvěru není »trvalou účastí na základním kapitálu« akciové společnosti ve smyslu téhož předpisu. Rozh. nejv. soudu z 16. V. 1935, Rv II 282/35, Váž. obč. 14.382.

Pracovní soudy

§ 1.

1191.

I. Spory z pracovního poměru zaměstnanců hornických podniků nenáleží před pracovní soudy jen, jde-li o spory, k jejichž rozhodování jsou příslušné orgány zřízené podle zákonů č. 144/1920 o závodních a revírních radách a č. 170/1924 o hornických soudech rozhodčích.

II. Pro spor o náhradu škody požadovanou horníkem proto, že žalovaný podnikatel ho nepřihlásil k pensijnímu pojištění, je příslušným pracovní soud. Rozh. ze dne 15. června 1935, R I 562/35.

Názor pracovního soudu v T. Š., že spory z pracovního poměru zaměstnanců hornických podniků nenáleží zásadně před pracovní soudy, nelze schváliti, neboť podle ustanovení druhého odstavce § 1 zákona č. 131/31 Sb. z. a n. nenáleží před pracovní soudy jen spory, k jejichž rozhodování jsou příslušné orgány zřízené podle zákonů č. 144/20 o závodních a revírních radách při hornictví a č. 170/24 o hornických soudech rozhodcích. O takový spor tu však nejde, když žalobce se domáhá na žalované firmě náhrady škody, protože ho včas a řádně nepřihlásila k pensijnímu pojištění. Ježto takové spory nejsou příkazány k rozhodnutí svrchu uvedeným zvláštním soudům a jde o spor z poměru pracovního, založeného soukromoprávní smlouvou, vzniklý mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem (§ 1/1, § 2 lit. e) zák. č. 131/31 Sb. z. a n.), je tu založena příslušnost pracovního soudu (Sb. n. s. 12387, 12816 a j.)*

Exekuce

1192.

Návrh na zabavení naturálních požitků povinného přesně neoznačených jest neurčitý. Rozh. nejv. soudu ze 17. května 1935 R II 223/35, Váž. obč. 14385.

Předpisem § 54 č. 3 ex. ř. uloženo jest vymáhajícímu věřiteli, aby označil při exekuci na jmění částku majetku, na které má býti exekuce vedena, tedy, chtěl-li se domáhati exekuce na veškeré důchody dlužníkovy, i naturální, jak zněl návrh, bylo jeho povinností, aby všechny důchody přesně označil a popsal a tím soudu exekuci povolujícímu umožnil posouzení, zda jde o důchody podle zákona č. 314/20 Sb. z. a n. v doslovu zákona č. 177/24 Sb. z. a n. zabavitelné (viz č. 5496, 5335 Sb. n. s.*). Této povinnosti nedostála vymáhající věřitelka, udala-li v exekučním návrhu, že jest povinný zaměstnanec u podlužníka jako pekařský pomocník a má jako takový »služební plat, mzdu a naturální požitky« částku 6000 Kč převyšující.

Rozhodnutí soudů nižších stolic.

Může rozhodčí komise podle zák. o záv. výborech ve výroku uznati toliko na jednu z eventualit uvedených v § 3, písm. g), odst. 3. tohoto zákona, zejména pak, že zaměstnavatel jest povinen »přijati zaměstnance zpět do práce za dřívějších podmínek zároveň s náhradou za výdělek mezitím ušlý«? Nález rozh. komise v Bratislavě z 13. XI. 1935, Rk 14/35-4.

Rozhodčí komise, které závodní výbor předložil propuštění dělníků K. F., L. C. a J. L. se svým dobrozdáním podle § 3, písm. g) zák. o záv. výborech, nalezla, že zaměstnavatel jest povinen tyto dělníky přijmouti zpět do práce za dřívějších podmínek a současně jim nahradit výdělek mezitím ušlý a v důvodech uvedla:

Na základě nálezu rozhodčí komise podľa zákona o závodních výborech při okresnom súde v Bratislave sriadenej, zo dňa 23. októbra 1935, č. Rk 435/10, boli z členstva závodného výboru menovanej firmy vylúčení vo smysle § 21, odsek 1., bod c) členovia závodného výboru.

Podľa citovanej sťažnosti závodného výboru robotníckeho firmy »MATADOR« zo dňa 26. októbra 1935 prepustila menovaná firma ihneď na druhý deň po uvedenom nálezu rozhodčí komisie, t. j. dňa 24. októbra 1935, z práce vylúčených členov závodného výboru s odvolaním sa na § 82 živn. zákona, teda s okamžitou platnosťou bez výpovedi.

Závodný výbor na svojom zasadnutí, konanom dňa 26. októbra 1935, riadne podľa odstavca 1. § 23

*) Váž. obč. 12387 (rozh. z 23. II. 1933, R II 47/33, v »Prac. právu« č. 571): Nárok zaměstnanec proti (bývalému) zaměstnavateli na náhradu škody, ježto zaměstnavatel opominul vykonati přihlašovací povinnost, uloženu mu zákonem ze dne 9. října 1924, č. 221 Sb. z. a n., jest uplatňovati na pracovním soudu.

Váž. obč. 12816 (rozh. z 16. IX. 1933, R I 834/33 v »Prac. právu« č. 621): U pracovního soudu jest uplatňovati nárok zaměstnanec proti zaměstnavateli na náhradu škody, opřený o předpis § 1157 obč. zák., jakož i o to, že zaměstnavatel opominul vykonati přihlašovací povinnost u sociálně-pojišťovacího ústavu.

zákona č. 330/1921 svolanom, podľa odstavca 2. cit. § sa jednohlasne usniesol záležitosť predložiť rozhodčej komisii s tým, že prepustení z práce sa nedopustili žiadného prečinu podľa § 82 živnostenského zákona.

V dôsledku tejto sťažnosti bolo nariadené pojednávanie pred rozhodčou komisiiou na deň 13. novembra 1935. Na tomto prítomný zástupca firmy Matador sa osvedčil, že prepustenie je treba považovať správne jako dôvod podľa § 120 živn. zákona, ktorý predpis je totožný, poľaže analogický s § 82 živn. poriadku, platného v historických zemiach, a ponevác rozhodčia komisiiou svojim nálezom zo dňa 23. októbra 1935 rozhodla, že menovaní členovia tí pracovali proti záujmom závodu, osnovujúc stávkou, tým samým stratili aj dôveru zamestnávateľa, tým tedy je daná zákonná skutková podstata § 120 živn. zákona.

Zástupca prepustených namietal, že otazná výpoveď z práce, poľaže prepustenie s okamžitou platnosťou na základe § 82 živn. zák. neobstojí, a to pre formálnu vadu, nakoľko tento zákonný predpis na Slovensku vôbec neplatí.

Rozhodčou komisiiou bolo zistené, že jej nálezom zo dňa 23. októbra 1935 boli menovaní členovia závod. výboru L. C., J. L., K. F. pozbavení členstva závodného výboru fy Matador pre ich priamu účasť, poľaže činnosť k uskutočneniu stávky zamestnanectva dňa 2. augusta 1935 na dvore menovaného závodu od 9—10 hod. dopoľudňajšej cieľom hájenia záujmov robotníctva konanej, nakoľko táto činnosť bývalých členov závodného výboru protiví sa § 3, odseku 1., bodu f) zákona o závodných výborech, keďže členovia závodného výboru nesmujú k hájeniu zamestnan-

*) Váž. obč. 5335 (rozh. z 6. X. 1925, R I 784/25): Pojem »důchodu« jest širším než pojem »služební plat«. V onom jsou zahrnuty i příjmy ve smyslu § 3 zákona. Nelze domáhati se exekuce na »veškeré důchody« veřejného zaměstnance, aniž byly přesně označeny a popsány.

Váž. obč. 5496 (rozh. z 26. XI. 1925, R I 942/25): Ku povolení exekuce zabavením a příkazáním důchodu dlužníka nestačí udání vymáhajícího věřitele, že dlužník jest zaměstnanec u podlužníka a že jako takový má mzdu. Zněl-li návrh na zabavení důchodu, jest je přesně označiti a popsatí.

cov užívať prostriedkov, ktoré rušia chod závodu a ktoré sa protivia pracovným smluvám, poťažne organizovať boj robotníctva proti zamestnávateľovi pomocou stávk. Člen závodného výboru totiž porušuje svoju zákonnú povinnosť, keď vo svojej úradnej funkcii nabáda robotníctvo ku stávke.

Ponevác tedy dľa cit. nálezu rozhodčej komisie zo dňa 23. októbra 1935 rozhodčia komisia sa postavila na stanovisko, že bývalí členovia závodného výboru L. C., J. L. a K. F. sa činne účastnili stávky a jej organizovania ako vtedajší členovia závodného výboru, tedy pri výkone ich tejto funkcie a nie ako jednoduchí robotníci za svoju vlastnú osobu, boli už na túto ich protizákonnú činnosť, ktorá je v odporu s ustanoveniami zákona o závodných výboroch, najmä jeho § 3, odst. 1., bodu f), potrestaní pozbavením tejto funkcie v závodnom výbore, nemožno v prítomnej záležitosti, nakoľko sa jedná o tu istú skutkovú podstatu, postaviť sa na to stanovisko, že menovaní bývalí členovia závodného výboru sa zúčastnili predmetnej stávky ako druhí robotníci.

Menovaná činnosť bývalých členov závodného výboru bola konaná pri výkone ich funkcie ako členov závodného výboru, t. j. činnosť, ku ktorej títo inak oprávnení boli a pri ktorej niekterak nenarušili predpisov trestného zákona, nemožno preto podriaďiť túto ich činnosť predpisu § 120, odseku 1., bodu f) živn. zákona, ktorý zneje, že pomocný pracovník môže bez výpovedi hneď byť prepustený, keď prácu neoprávnene zanechal, alebo trvale svojich povinností zanedbáva, alebo ostatných pomocných pracovníkov sa snaží sviesť k neposlušnosti, ku sprotiveniu sa majiteľovi živnosti, k neporiadnému životu, alebo k nemravným nezákonným skutkom, lebo tento predpis sa vzťahuje na činnosť robotníka v jeho vlastnej osobe.

Námietka nesprávnej citácie zákonného predpisu vo výpovedi materielnej stránky neobstojí, keďže § 82 živn. poriadku platného v historických zemiach je obsahové približne rovnaký s § 120 živn. zákona, platného na Slovensku, a obidve strany si boly vedomé, o jaké dôvody podrobne ide.

Na tomto podklade rozhodčia komisia rozhodla, že nemožno bývalých členov závodného výboru činiť zodpovedných v ich vlastnej osobe, takže v danom páde výpoveď firmy na menovaných zakladajúc sa na § 120, bod f) živn. zák. s účinkom okamžitého prepustenia sa javí jako nespravodlivá príkosť, neodôvodnená dosavadným chovaním menovaných ako jednodruhých robotníkov, jak uvádza § 3, odsek 1. pod c) a ponevác inak nebolo zistené ani uplatňované žiadného dôvodu výpovedného, nalezla rozhodčia komisia, že firma »MATADOR« je povinná bývalých členov závodného výboru odškodniť vo smysle § 3, odst. 1. pod c).

Jest v pracovných sporech, jejichž předmět nemá hodnotu vyšší než 1000 Kč, přípustno zastoupení notářem? Rozsudek okr. soudu v Náměšti n. Oslavou z 19. VII. 1935 C 133/35, krajského soudu ve Znojmě z 20. X. 1935 Co 171/35-10.

Soud I. stolice uznal podle žaloby rozsudkem pro zmeškání a v důvodech uvedl:

Podle obsahu žaloby dluží žalovaný žalobci obnos jako mzdu za práci, konanou na stavbě žalovaného v obci M. v r. 1935. Tím jest dána příslušnost věcná i místní podle zákona 131 z roku 1931.

Žalovaný, ač řádně předvolán, se nedostavil. Na místo něho dostavil se místní advokát dr.

K. R., místní notář dr. K. M. a vykázávše se řádnými plnými mocemi, chtěli o přednesu žaloby přednáseti svoje námítky.

Soud však nepřipustil zastoupení žalovaného ani advokátem ani notářem a vynesl žalovanému rozsudek pro zmeškání. Co se zastoupení advokátem týče, jest toto doslovným zněním zákona, t. j. § 23 zák. o pracovních soudech vyloučeno. Co se týče zastoupení notářem, zákon notáře v citovaném ustanovení přímo nevylučuje, soud má však za to, že zákon nechtěl tím favorisovati notáře oproti advokátům, nýbrž že chtěl vůbec vyloučiti ze zastupování právníky, kteří z povolání zastupování stran před soudy přejímají. Tendence zákona jest asi ta, aby mezi stranami, z nichž jedna je vždy hospodársky slabší, bylo docíleno co největší procesualní rovnosti. Tato rovnost však by byla porušena v neprospěch strany slabé, kdyby druhé straně byla ponechána možnost zastoupení právníkem. Zákon chtěl dále proces co možná zlevnit a tak zbaviti zaměstnance tíživého rizika placení útrat právního zastoupení v případě, kdyby spor prohrál. Útraty notáře a advokáta jsou však podle § 42 c. ř. s. stejné. Soud tedy zaujímá stanovisko, že zákon v § 23 zákona o pracovních soudech pod pojem advokát zahrnuje i notáře, když jako právní zástupce v procesu vystupuje, což jest zejména v N., kde jest usedlý pouze jeden advokát, takže místní notář přejímá i agendu ryze advokátní.

V důsledku toho nepřipustil soud zastupování notářovo, i když tento tvrdil, že zastupování převzal pro žalovaného zdarma a z pouhého přátelství.

Krajský soud vyhověl odvolání, napadený rozsudek i řízení jemu předcházející zrušil a věc vrátil prvému soudu, aby, vyčkaje pravomoc, o ní znovu jednal a rozhodl, přihlížeje k útratám odvolacího řízení jako útratám sporu, a v důvodech uvedl: V pracovních sporech jest podle § 23 zák. č. 131/31 ovšem vyloučeno zastoupení advokátem v řízení před pracovním soudem, nemá-li předmět sporu hodnotu vyšší než 1.000 Kč. Toto ustanovení platí podle čl. IV., odst. 2. zák. č. 251/34 i pro spory zahájené u okresních soudů, jednajících na místo soudů pracovních. Zákon mluví však toliko o advokátech a nutno z toho souditi, že notáři mohou v takových sporech strany zastupovati, a to tím spíše, jak v daném případě notář prohlásil, že zastupuje žalovaného jako soukromá osoba bez jakéhokoliv nároku na útraty. Dostavil se tedy k ústnímu jednání dne 19. VII. 1935 za žalovaného k soudu notář dr. M. jako jeho zmocněnec a vykázal-li se řádnou plnou mocí, nesměl soud prvé stolice vydati proti žalovanému rozsudek pro zmeškání. Tím, že tak učinil, odňal žalovanému nezákonným postupem možnost před soudem projednávat. Jeho rozsudek a řízení jemu předcházející, počínajíc ústním jednáním dne 19. VII. 1935, trpí zmatečností podle § 477/4 c. ř. s., resp. § 28 č. 4 zák. č. 131/31. Emil Nováček.

I. Ujednání, kterým podle § 1, odst. 3. zák. č. 131/1931 bylo rozhodování o sporech přeneseno na rozhodce, zakládají nepřislušnost pracovního soudu, nikoliv nepřipustnost pořadu práva.

II. K pojmu »knihtiskařského kniháře«. Rozsudek krajského soudu v Ružomberku z 31. XII. 1935, Opr 17/35-7.

Krajský soud jako soud odvolací pojednával pravou v smysle § 33 zák. č. 131/1931 Sb. zák. a nar. a zaoberal sa v prvom rade sťažnosťou žalova-

nej. V tomto smere zistil predovšetkým odvolací súd, že žalovaná vznesla u I. st. súdu prekážajúcu námietku výslovne dľa § 180, bod 3. c. s. p. odôvodňujúc ju tým, že dľa § 3 kolektívnej zmluvy k urovnaniu sporov vzniklých z pracovného pomeru a z členstva cenníkového súručenstva sú kompetentné rozhodčie súdy, v danom prípade rozhodčí súd v Turč. Sv. Martine. Odôvodnenie toto nasvedčovalo by bodu 4. cit. § 180. Žalovaná v svojej sťažnosti tvrdí, že ňou prednesená sporu prekážajúca námietka je námietka i dľa bodu 1. a 4 cit. § a že I. st. súd na ňu ako takú zreteľ nevezal.

Dľa § 33, odst. 2. cit. zák. nemožno už pred odvolacím súdom uplatniť námietku nepríslušnosti súdu, ktorá nebola účinná pred pracovným súdom, pokiaľ jej nemá súd dbať z moci úradnej. Dľa § 25, 1. odst. cit. zák. sú námietkami, že vec nepatrí pred súdy pracovné a že pracovný súd je miestne alebo vecne nepríslušný.

O námietke žalovanou vznesenej I. st. súd pojednával a tiež odvolací súd osvojuje si právne stanovisko I. st. súdu vznesenej námietky sa týkajúcej, námietku za oprávnenú neuznal a opodstatnenú, dodávajúc, že spor tento nepatrí pred rozhodčí súd žalovanou udávaný, ale pred riadny súd i z toho dôvodu, že § 3, odst. 3. kolektívnej zmluvy ustanovuje, že »na vynáhanie kolektívnu zmluvu vysvetľujúcich a zásadných usnesení pôsobnosť rozhodčích súdov sa nerozprestiera.« V tomto spore treba riešiť zásadnú otázku, či žalobník pod ustanovenia kolektívnej zmluvy spadá, ale nie, či je tlačiar-ským knihárom, alebo knihárskym pomocníkom, zamestnaným nie v tlačiar- ni, ale len v knihárstve žalovanej.

Vo veci samej uznal odvolací súd správny skutkový stav zistený v I. st. rozsudku a rozsudok ten na základe jeho správnych dôvodov potvrdil. Odvolací súd dodatočne zistil, že žalobník je od 2. októbra 1921 dľa legitimácie č. 6161

členom Sväzu pomocníctva knihárskeho a príbuzných odvetví, že v závode žalovanej nie sú zvláštni knihväzачi pre knižtlačiareň a zvláštni pre knihväzачstvo, že ti istí vykonávajú knihväzачské práce pre obe odvetvia závodu.

Nebolo sporným, že žalobník dostával až do 1. apríla 1935 plat dľa ustanovenia § 36b 1 stup. C kolektívnej zmluvy a 30 Kč týždenného rezačského príplatku dľa bodu 7. Už z tohoto je zrejším a bolo ustálené, že žalobník je knihárskym pomocníkom tlačiar-ským, ktorý pre tlačiareň konal všetky bežné práce knihväzачské a tlačiarenské, ako zpracovanie blokov, viazanie kníh, rezanie papiera, prerezávanie brožúr, pozlacovanie kníh a prácu na stroji rezacom. Toto poprené nebolo žalovanou. Že žalobník spadá do tejto kategórie knižtlačiar-ských knihväzачov, svedčí aj žalovanou samou predložený dopis Zemského sväzu knižtlačiarov a príbuzných odvetví z 16. novembra 1935 č. 421/1935 týmto žalovanej poslaný a § 10 kolektívnej zmluvy. Že žalobník robí aj v knihväzачstve žalovanej, nevádi, lebo závod žalovanej — ako známo — nie je takového rozsahu, aby zamestnával osobitných knižtlačiar-ských knihväzачov a knihväzачov zvláštnych len v knihväzачstve, ktorá by pre knižtlačiareň vôbec nepracovali.

Ponevác tedy má odvolací súd stejne ako I. st. žalobníka za knižtlačiar-ského knihväzачa a ponevác patrí medzi zamestnancov, na ktorých sa vzťahuje platná kolektívna smluva stranami predložená a ponevác smluva táto musí byť obojstranne dodržiavaná a jednotlivou smlouvou bez súhlasu organizácie zamestnaneckých — smluvnej to strany — menená a mzdové nároky zamestnanca z kolektívnej zmluvy plynúce v dobe jej platnosti zkrátené byť nemôžu (§ 4 vl. nar. č. 89/1935 Sb. zák. a nar.), uznal odvolací súd žalobný nárok žalobníka plne oprávneným a I. st. rozsudok potvrdil.

Poznámky.

VÁCLAV PELC:

Když lze odporovati rozsudku pojišťovacího soudu ve věci dávek invalidního a starobního pojištění odvoláním k vrchnímu pojišťovacímu soudu?

Na stolec odborových tajemníků a důvěrníků odborových skupin objevují se v poslední době vždy častěji žádosti býv. pojištěnců Ústřední sociální pojišťovny o podání odvolání z rozsudků pojišťovacích soudů k vrchnímu pojišťovacímu soudu v Praze. Všichni tito žadatelé se mylně domnívají, že z kteréhokoliv prohraného sporu před soudem pojišťovacím mohou se odvolati k vrchnímu pojišťovacímu soudu v Praze, který může rozsudek pojišťovacího soudu změnit.

Tak tomu však není.

Rozsudkům pojišťovacího soudu v první instanci vydaným lze sice odporovati odvoláním, ale toto odvolání může namítati jen:

1. vadnost řízení před pojišťovacím soudem,
2. nezákonnost rozsudku.

Zákon tedy povšechně stanoví jen dva důvody odvolací, z nichž první (vadnost řízení) je formální, druhý (nezákonnost rozsudku) materiální, aniž by jej blíže byl určil, nebo stanovil různé způsoby vyřízení pro různé vady řízení nebo rozsudku.

Jiných důvodů k odvolání z rozsudku pojišťovacích soudů zákon nepřipouští.

Už z toho je zřejmo, že v jednom i druhém

případě lze jen těžko shledávati důvody pro podání odvolání z rozsudku pojišťovacího soudu.

Vadnost řízení mohou v odvolání úspěšně uplatňovati jen osoby dobře znalé práv, ježto tu jde především o přísný výklad civilního soudního řádu, podle jehož předpisů je analogicky řízení před pojišťovacími soudy upraveno.

Formální vadností může ovšem býti také každé jiné překročení procesních předpisů, dále kusost řízení, jakož i každé nezákonné nebo účelu procesu odporující usnesení soudu. Pro pojištěnce má toto ustanovení zvláštní význam tehdy, kdyby nebyl připuštěn jím v odvolání nabízený důkaz. Jde na př. o zjištění zdravotního stavu pojištěnce a určení ztráty jeho výdělečné schopnosti. Pojištěnec v odvolání navrhuje, aby o jeho zdravotním stavu byl vyžádán posudek veřejné nemocnice nebo jméno ústavu, kde byl po nějakou dobu ošetřován a léčen. Odmítnel-li soud tak učiniti a vydá-li rozsudek pro pojištěnce nepřiznivý, možno míti za to, že je zde dána možnost k odvolání z rozsudku pojišťovacího soudu pro vadnost řízení, ježto žalobcem nabízený důkaz nebyl připuštěn.

Zde však dlužno připomenouti, že všechny návrhy, jež má soud zkoumati, musí býti uvedeny již v odvolání, ježto před soudem není již přípustno uvádět nové skutečnosti a nabízet nové důkazy, leč když strana bez svého zavinění je nemohla uplatniť před soudem pojišťovacím.

A nyní si všimněme případů, kdy je možno odvolati se z rozsudku pojišťovacího soudu pro nezákonný rozsudek.

Nezákonný rozsudek je každý rozsudek, který spočívá na nesprávném výkladu nebo použití zákona.

Předpisy zákona o pojištění invalidním a starobním jsou sice velmi obsáhlé, avšak ve sporu jde zpravidla o výklad nebo použití jen některých jeho ustanovení. Nejčastějším případem sporu před pojišťovacími soudy je pak otázka pojmu invalidity, ježto je rozhodnou pro přiznání důchodu invalidního, případně i důchodu vdovského.

A tu bychom chtěli nejdříve poznamenati:

Vrchní pojišťovací soud sotva bude moci přezkoumávati výrok znalce z oboru lékařství o tom, že určitá osoba, o níž ve sporu jde, trpí tělesnými nebo duševními vadami, které ji činí do určitého stupně neschopnou k práci a výdělku. Rozhodně však může přezkoumávati rozsudek pojišťovacího soudu, pokud tento spočívá na úvahách hospodářských, tedy na př. kolik činí průměr výdělku, který má tělesně a duševně zdravý zaměstnanec téhož druhu, jako je žalobce a z toho dovozovati, může-li či nemůže-li žalobce vydělati ani jednu třetinu toho, co vydělá tělesně a duševně zdravý zaměstnanec téhož druhu s podobným výcvikem v témže obvodu, a to práci přiměřenou jeho silám, schopnostem, výcviku a dosavadnímu povolání. Tu pak je jisto, že v pojištění invalidním nemůže býti invalidita posuzována jako invalidita v pojištění úrazovém, kde je stupeň neschopnosti k výdělku číselně vyjádřen určitým procentem. Při rozhodování o invaliditě v pojištění invalidním a starobním jest přihlížeti k tomu, jaký jest pojištěncův stav zdravotní, tělesný i duševní, který musí býti takového druhu, že činí pojištěnce nezpůsobilým k zákonné minimální výdělečné schopnosti, ke druhu práce, k minimu výdělečné schopnosti v určitém obvodu.

V četných rozsudcích pojišťovacích soudů shledáváme se s větou, že podle lékařského posudku jest žalobce invalidním na př. pouze z 50%, tedy stále ještě způsobilý vydělati si jednu třetinu toho, co vydělává tělesně a duševně zdravý zaměstnanec téhož oboru.

Takové odůvodnění rozsudku neodpovídá přesně ustanovení zákona a bylo by mu možno zajisté odporovati odvoláním k vrchnímu pojišťovacímu soudu v Praze. V odvolání bylo by pak uvést, že na rozdíl od invalidity úrazové v pojištění invalidním a starobním neposuzuje zákon invaliditu pouze jako nezpůsobilost k výdělku, nýbrž také s hlediska, zda fyzický a duševní stav pojištěnce je takový, aby skutečně mohl vydělati zákonné minimum, což nezáleží opět jen na zdravotním stavu, ale také na výdělečných a pracovních možnostech v určitém obvodu a v určité době.

Zde nutno stále míti na zřeteli jednu věc: že tentýž zdravotní stav jeví se pokud jde o možnost výdělku různě, v různých hospodářských a sociálních poměrech, v různých krajích a také v různých dobách, při čemž nelze ani přehlížeti nynější hospodářskou krizi.

Konečně nutno připomenouti, že odvolání z rozsudku pojišťovacího soudu lze podati pouze písemně, a to podáním ve 2 exemplářích, a to jedině u pojišťovacího soudu. Odvolání musí býti podepsáno advokátem. Pouze odvolání pojišťovny mohou býti místo advokáta podepsána úředníkem pojišťovny k tomu ustanoveným.

Lhůta k podání odvolání jest šedesát dní od doručení rozsudku pojišťovacího soudu.

*

Poplatkové osvobození plné moci v pracovních sporech.

V pracovních sporech působí u některých soudů obtížejší nejednotná praxe o poplatkovém osvobození plné moci z titulu práva chudých. Zprvu byla to otázka, zda také na plné moci vztahuje se poplatkové osvobození, stanovené v § 41, odst. 2 zákona č. 131/1931 o pracovních soudech, podle kterého podání a protokoly i jejich přílohy a rubriky, jakož i soudní smíry nejsou v řízení před pracovními soudy podrobeny poplatku, není-li hodnota předmětu sporu vyšší než 500 Kč. Otázka tato byla prozatím řešena ministerstvem financí negativně, a to výnosem z 6. XI. 1934, čj. 119.824/34-V-16, ve kterém se o tom výslovně uvádí:

»Plné moci nejsou podle uvedeného zákonného ustanovení od poplatků osvobozeny, ani když jsou přílohami podání nebo protokolů od poplatků osvobozených, anebo jsou do nich pojaty, neboť poplatky z plných moci jsou poplatky z právních listin (§ 1, A 3 popl. zák., resp. § 1, A 3 popl. prav.), jež dlužno odlišovat od poplatků z příloh podání a protokolů i od poplatků z podání a protokolů, jež jsou poplatky druhu jiného (§ 1, D 1 a 3 popl. zák., resp. § 1, C 2 a 4 popl. prav.), a ustanovení § 41, odst. 2., zák. čís. 131/1931 Sb. z. a n., stanoví osvobození od poplatku pouze pro podání, protokoly a jejich přílohy a rubriky, nikoli však pro právní listiny, t. j. pro plné moci upotřebované v řízení před pracovními soudy. To platí i tenkrát, jsou-li plné moci pojaty do podání (saz. pol. 49/43 m popl. zák., resp. 41/13, IV 17 popl. prav.), nebo do protokolů (§ 4, odst. 1., posl. věta připomínek k sazbě zák. 89/1862 ř. z., resp. § 18, odst. 2., popl. prav.)«

Jiná — všeobecného významu — jest otázka, za jakých podmínek zakládá právo chudých poplatkové osvobození plné moci. Touto otázkou, která má velký význam také pro soudnictví pracovní, zabýval se nejvyšší správní soud v nálezu ze 14. VI. 1935, č. 11.012/32, ve kterém dospěl k právnímu názoru, že plná moc vydaná dříve, než bylo soudou předloženo vysvědčení chudých, nepožívá poplatkové osvobození z titulu práva chudých. V případě, kterého se týká cit. náleze, advokát podal žalobu, v níž, příkládaje vysvědčení chudoby, žádal o udělení práva chudých pro žalobkyni. Této žádosti vyhověl procesní soud usnesením ze dne 28. února 1931. K žalobě připojena byla také nekolokovaná plná moc stěžovatelova, vydaná žalobkyní dne 10. února 1931. Úřad pro vyměňování poplatků vyměřil stěžovateli z této plné moci poplatek 5 Kč a zvýšení 5 Kč. Rekurs, v němž stěžovatel namítal, že povolením práva chudých odpadly veškeré poplatky a tím i poplatek z plné moci, zamítl žalovaný úřad naříkaným rozhodnutím. V odůvodnění uvedl, že podle odstavce 4. § 10 cis. nařízení ze dne 15. září 1915 č. 279 ř. z. nastává povolením práva chudých osvobození poplatkové dnem, ve kterém bylo soudou předloženo vysvědčení nemajetnosti, to se stalo dne 26. února 1931, plná moc vydána již dne 10. února 1931, a tímto dnem vznikl nárok státu na poplatek z ní.

O stížnosti, podané do tohoto rozhodnutí, uvádil nejvyšší správní soud: Stížnost, brojící proti názoru naříkaného rozhodnutí, vyvozuje

osvobození strany, již bylo právo chudých uděleno, z předpisu § 64 c. s. ř. Je sice pravda, že citovaný předpis praví v č. 1, že tímto právem chudých dosahuje strana pro určitý spor prozatímní osvobození v příčině kolků a jiných státních poplatků, jež je platiti následkem právní rozepře, však v naříkaném rozhodnutí citovaným pozdějším předpisem, majícím povahu zákonné normy, bylo toto osvobození upraveno tak, že se vztahuje na spisy, vyhotovení, úřední jednání, právní jednání a právní listiny, v příčině nichž by v den předložení vysvědčení podle § 65 c. ř. s. nebo později nastal nárok státní pokladny na poplatek podle § 2 nebo podle všeobecných poplatkových předpisů.

Protože poplatková povinnost v příčině plné moci nastává — jak plyne z ustanovení § 1, A 3, § 3, bodu 5. popl. zákona a § 3 nař. ze dne 28. března 1854, č. 70 ř. z. — již jejím vydáním, t. j. v daném případě dnem 10. února 1931, tedy prve než bylo vysvědčení soudu předloženo, právem vyslovil žalovaný úřad, že této listině nepřísluší poplatkové osvobození z titulu práva chudých.

Literatura.

Družstevní zákony. — Soubor právních předpisů, týkajících se družstev v republice Československé. — Upravili, komentářem a judikaturou opatřili JUDr. Vladimír Hajný, ústřední tajemník a JUDr. Pavel Kunc, právní poradce Ústředního svazu československých družstev. — Praha 1935. — Nákladem Právnického knihkupectví a nakladatelství. Právnická knihovna. Sv. 24. 860 stran. Váz. Kč 60.—.

Československá ústava a zákony s ní souvislé. Uspořádal a poznámkami opatřil dr. Zdeněk Peška, profesor university Komenského. — Praha 1935. — Československý Kompas. Komentované zákony ČSR., sv. XXXIX. — 2 díly, 1976 stran. — Váz. 210 Kč.

Čs. ústava prof. Pešky je prvním systematickým komentářem čs. ústavního práva. Jest zdůrazniti úplnost a systematicku. V komentáři jsou publikovány veškeré předpisy, náležející do oboru práva ústavního. Texty autor vykládá, připojuje celý materiál k nim se vztahující, zejména také sněmovní materiále, dále pak vhodně zpracovanou judikaturu. Středem díla je ovšem důkladný výklad ústavní listiny. S hlediska pracovního práva je důležitým zejména § 114. ú. 1. Jinak je ovšem dotčen zájem pracovního práva na četných jiných místech, jako je právo společností, které je uveřejněno celé a doprovázeno výkladem a judikaturou. Tato část jest zvláště důležitou, pokud se týče práva slovenského.

Zákon o soukromých zaměstnancích. Uspořádal a výklady opatřili JUDr. Karel Hermann-Otavský, ř. profesor práv na Karlově universitě a JUDr. Jan Srb, vrchní odborový rada v ministerstvu spravedlnosti. — Praha 1935. — Československý Kompas. 559 str. Váz. Kč 65.—.

Budíž řečeno, že jde o nejpřednější komentář v čs. pracovním právu a o jeden z nejlepších z čs. komentářové literatury vůbec. Komentář používá při zpracování látky materiálů, judikatury, souvislých norem a odkazů. Výklad autorů jest skutečně vyčerpávající. Jeho vynikající předností jest dokonalé spojení hlediska systematicky pracovního práva s hlediskem dogmatickým. Tato okolnost je důležitá zejména v naší literatuře pracovního práva, která povětšinou se

vyčerpává výkladem jednotlivých speciálních ustanovení právního řádu. Vztah k systému pracovního práva a vztah k obecným institucím právního řádu, jest oblastí dosud málo zpracovanou. Komentář oprostil se od tohoto u nás typického nedostatku. Také zpracování judikatury vyžaduje si uznání, a to jak úplnosti (rozhodnutí nejvyšších i nižších stolic soudních) tak přehlednosti.

Soustava československého práva tiskového. Napsal Jan Hrabánek, redaktor. — Praha-Brno 1934. — Orbis. Sbirka spisů právnických a národohospodářských, svazek LXX. — 166 stran. — Kč. 30.— brož.

Autor podává systém čs. tiskového práva. Při jednotlivých institucích našel příležitost, aby vylíčil také historický jejich vývoj, zejména pak vývoj čs. tiskového práva. Některé partie do- týkají se také práva pracovního. Zejména je to historie snah o novou právní úpravu pracovního poměru redaktorů (str. 26 a j. místa). Sem patří také zvl. kapitola »Ochrana redaktorů před nátlakem« (str. 49 a násl.). V praxi často působí obtíže otázka, kdo je v konkrétním případě zaměstnavatelem redaktora; sem patří kapitoly »Tiskař« (str. 84), »Vydavatel« (str. 85 a násl.), »Vlastník tiskopisu« (str. 88).

Zákon o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách. Uspořádal a výkladem opatřili JUDr. J. Gallas a JUDr. J. Lippert. — Praha 1935. — Československý Kompas. Komentované zákony ČSR., sv. XXXVII. — 980 stran. Váz. Kč 100.—.

Oba autoři jsou jako ředitelé Všeobecného pensijního ústavu již po desetiletí činní v ústředním ústavu, který u sebe soustřeďuje z převládající části praxi pensijního pojištění, a tudíž podrobně obeznámeni se všemi otázkami, jež tato praxe přináší. Ve své funkci byli také účastní všech přípravných prací o novém pensijním zákoně a jeho novelách, takže jsou nad jiné informováni také o úmyslech zákonodárce a o účelu jednotlivých zákonných ustanovení. Dále mají k dispozici úplnou, také neuveřejněnou judikaturu nejv. správ. soudu, nejvyššího soudu, pojišťovacích soudů a vrchního pojišťovacího soudu, pokud se týče pensijního pojištění. Oba autoři vydali konečně již dříve obsáhlé výklady k zákonu pensijnímu, dr. Gallas pak také k zákonu o sociálním pojištění, jež náležejí uznaně k nejlepšímu, co v literatuře sociálně pojišťovací u nás vyšlo. Komentované vydání zákonů o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách od dr. Gallase a dr. Lipperta podává všem zájemcům o pensijní pojištění, o veškerých otázkách pensijního pojištění informaci co nejuplněji. Zejména jest oceniti poslední stav judikatury a praxi odpovídající výklad, zejména podrobný rozbor pojistné povinnosti, předpisy o placení pojistného, dávek pojistných s příklady výpočtu důchodů, zejména také s ohledem na zhodnocení starých nároků a započtení nepojištěné doby, přestupu z jednoho odvětví pojišťovacího do druhého a do pojištění v Rakousku nebo v Německu a pod.; rovněž změny, které přinesla novela č. 117/34, jsou obsáhle vyloženy a doprovázeny příklady. Pro odborné zájemce jsou k vysvětlivkám k jednotlivým ustanovením zákona ještě připojeny výtahy z důvodové zprávy k zákonu a jeho novelám a ze zprávy výboru sociálně politického, dále vládní nařízení a ministerské výnosy k pensijnímu pojištění se vztahující, úmluvy

o likvidaci pensijních ústavů býv. Rakouska a o provádění pensijního pojištění s Rakouskem a Německem. Rovněž jsou otištěny tabulky pro výpočet převodních částek úhradových podílů a premiových rezerv, obsažené ve vlád. nařízení č. 10/1931.

Nástin československého práva finančního. Napsal JUDr. Vladimír Vybrál, vrchní ministerský komisař v ministerstvu financí. — Praha-Brno 1934. — Orbis, Sbirka spisů právnických a národohospodářských, svazek LXXI. 138 stran. — 30 Kč brož.

Autor na 138 stranách podává stručný právní výklad celého oboru pozitivního práva finančního. Přehled je určen nejen vysokoškolnému studiu a praxe finančních úřadů, nýbrž také veřejnosti i nepravnické. Zejména tento poslední z úkolů jest významným, když kromě speciálních příruček nebylo tu dosud celkového zpracování. Předsevzatý úkol není ovšem bez značných obtíží, uvážíme-li neobyčejnou diferencovanost platného finančního práva. Proto je cenným připojený přehled literatury čs. práva finančního, a to jak literatury všeobecné, tak výběr speciální literatury k jednotlivým odvětvím. Pracovního práva dotýká se zejména kap. »Důchodová daň« (str. 62 násl.), dále zpoplatnění smlouvy služební (str. 100), poplatky soudní (str. 113) atd.

Gesetz über die Betriebsausschüsse. Výkladem a judikaturou opatřil Vilém Weigel. — Liberec, 1935. — Nákladem Zentralgewerkschaftskommission des deutschen Gewerkschaftsbundes i. d. ČSR. Sb. Gesetze für Arbeiter u. Angestellte. Sv. 1. Stran 216. Váz. Kč 15.—

Publikace, určená členům závodních výborů a funkcionářům odborových organizací, obsahuje zákon č. 330/1921 s doplňujícími předpisy a vl. nař. č. 2/1922. Autor připojil sněmovní materiále, jednotlivá ustanovení vykládá a uvádí zpracovaný přehled judikatury. Z nejdůležitějších nálezů je citován také výtah odůvodnění. Z předpisů, kterými byla instituce závodních výborů rozšířena, jest sice citován čl. II. bank. zák., postrádáme však ustanovení § 22 zák. č. 147/1934 o závodních výborech v soukromých pojišťovnách a ustanovení § 9 zák. č. 251/1933 o záv. výb. v jednotkových závodech. Jinak však jest příručka velmi přehledně a účelně uspořádána. Zejména jest třeba oceniti pečlivý výběr zásadních rozhodnutí praxe, který příručce nezatežuje příliš obsáhlým materiálem, na druhé straně však postihuje vše, čeho je třeba pro praktickou činnost funkcionářů orgánů zájmového zastoupení zaměstnanců. Tímž zřetelem byl autor veden při výkladu jednotlivých ustanovení.

Judikáty o nemocenském pojištění a soubor zákonů zdravotnických. Uspořádal JUDr. Viktor Mentzl, odborový přednosta v ministerstvu sociální péče. — Praha 1935. — Nákladem Státní tiskárny. 1094 stran.

V obsáhlé publikaci shromážděny jsou judikáty k předpisům všech odvětví nemocenského pojištění, t. j. všeobecného nemocenského pojištění (zák. č. 221/24 ve zn. nov.), t. zv. úřednického nem. pojištění (některá ustanovení zák. č. 33/88 a zák. čl. XIX/1907) nem. pojištění členů báňských bratrských pokladen (celý zák. č. 33/88 a zák. čl. XIX/1907) a nem. pojištění veřejných zaměstnanců (zák. č. 221/25). Vedle judikátů o nemocenském pojištění autor ve zvl. dílu zpracovává

judikáty o poměru pojištěnce a nemocenské pojišťovny k veřejné nemocnici (v pojištění povinném, dobrovolném, faktickém, rodinném) a dále judikáty o poměru pojištěnce a nem. pojišťovny k lékárně. Zvláštní částí spisu pak je zpracování judikátů o vymáhání nákladů za léčení a ošetřování v léčebných ústavech; zde pak jsou připojeny normy v původním překladu autorově. K tomu se pak poji další samostatný díl o organizaci zdravotní služby. Tato systematika spisu dává příležitost studovati úzkou souvislost nemocenského pojištění a zdravotnictví v právním světě.

V publikaci je sledována praxe správ. soudního dvoru ve Vídni, správ. soud. dvoru v Budapešti, nejv. správ. soudu, nejvyššího soudu a vrchního pojišťovacího soudu.

Základní pojmy obecného finančního práva. Kritická studie. — Napsal JUDr. Kazimír Čakrt. — Praha-Brno 1934. — Orbis. Sbirka spisů právnických a národohospodářských, svazek LXXII. — 145 stran. — Kč 25.— brož.

Sociální pojištění. Druhá novela k zákonu o sociálním pojištění č. 221/1924 přinesla několik komentářových prací. Jsou to:

1. Sociální pojištění. Zákon o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří. Poznámkami opatřil a judikaturu uspořádal dr. Jindřich Tučný, přednosta oddělení v Ústřední sociální pojišťovně. Praha 1934. — Čin. — Právo československé 1934; Komentované zákony č. 3. — 298 stran.

K jednotlivým ustanovením jsou připojeny výňatky z důvodové zprávy vl. návrhu zákona č. 146/1934 Sb. z. a n. a vybraná rozhodnutí nejvyšších stolic soudních. K důležitějším ustanovením připojuje pak autor výklad, který převážně opírá se o judikaturu.

2. Sociální pojištění. Zákon o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří. Upravil Jaromír Hlaváček. — Praha 1934. — Odborové sdružení československé. — Archiv pracovního a sociálně pojišťovacího práva. — 224 stran. — Kč 8.— brož. — Publikace obsahuje text zákona č. 221/1924 ve znění I. a II. novely, vl. nař. č. 112/34, 143/34 a zák. č. 146/34, které jsou doprovozeny sněmovními materiáliemi k zákonu č. 143/1934.

3. Sociální pojištění. Dr. J. Pleskot. Praha 1934. — Právnícké knihkupectví a nakladatelství. Dr. Lev Winter uveřejňuje v této publikaci významnou stať »Ke druhé novele sociálního pojištění«. Publikace obsahuje pak text zákona o sociálním pojištění spolu s některými výňatky z důvodové zprávy k zák. č. 143/34 a s otiskem souvisejících předpisů. K jednotlivým ustanovením je připojena judikatura a citace výnosů ÚSP.

4. Výklad k zákonu o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří. Napsali dr. František Janošík a dr. Adolf Riedel. Úvod napsal dr. Jan Gallas. — Praha 1934. — Nákladem Sdružení úředníků a zřizenců československých sociálně pojišťovacích ústavů v Praze. — Knihovna Sociálních úkolů. — Stran 564. — Cena neudána.

Janošík-Riedelův »Výklad« navazuje na »Výklad« Gallas-Janošíkův, který byl v roce 1929 vydán jako čtvrté úplně přepracované vydání »Výkladu« dr. Gallase. Prvnímu vydání z r. 1925

následovalo v krátké době druhé vydání ještě téhož roku, v následujícím roce pak vydání třetí. První novela k zák. o soc. poj. vynutila si pak čtvrté vydání z roku 1929. Janoštik-Riedlův Výklad je vlastně pátým přepracovaným vydáním Gallasovy práce. Nové zpracování přidržuje se k prospěchu práce systému práce Gallasovy a udržuje si stále první místo mezi komentáři k zákonu o sociálním pojištění, a to také se zřetelem k potřebám praxe.

Führer durch das Gesetz über die Pensionsversicherung der Privatgestellten. Uspořádal Frant. Kirchhof, člen správní komise Všeob. pensijního ústavu. Páté rozšířené vydání. Liberrec 1934, Zentralgewerkschaftskommission des Deutschen Gewerkschaftsbundes. — 422 str. — Kč 15.—

Oblíbená příručka Kirchhofova vychází již v pátém vydání, což jest úspěch v našich poměrech zajisté významný, zejména uvážíme-li, že čtenářský kruh jest omezen více méně na německé kruhy v Československu. Proti dřívějším vydáním — nehledíc ke změnám, provedeným v důsledku změn právního stavu (zák. č. 117/1934) — jest páté vydání doplněno podle nového stavu judikatury novými souvislými předpisy. Novému právnímu stavu byl přízřivoben také výklad, který zachovává dřívější přehlednost a dobrou použitelnost v denní praxi.

Přednášky o pracovním právu, které v československém rozhlasu přednesl Josef Beránek. — Praha 1935. Nákl. Ústředí báňských revírních rad, Praha I., Bartolomějská 14. — 60 str. — Kč 5.—

Uveřejněné přednášky týkají se jednak různých praktických otázek z pracovního práva, jednak některých sociálně politických problémů z praxe závodních rad a výborů, podílnictví na zisku a j., a vydáním jich tiskem mají býti, jak se praví v předmluvě k tomuto spisku, zachyceny pro praktickou potřebu na delší dobu.

Úrazové pojištění dělnické se zákony o odškodnění nemocí z povolání a úrazovém soudnictví. Zpracovali: dr. Fr. Kraus a dr. B. Šmýd. — Praha 1935. — Nákladem časopisu »Svépomoc«. Knihovna sociálního pojišťování č. 13. — Stran 116.

Úlevy při splácení pohledávek. Sestavili dr. B. Šmýd a dr. Závíš-Zeman. — Praha 1936. Nákl. Ústř. svazu nem. pojišťoven — str. 61. — Cena Kč 9.—

V brožůře jsou otištěny texty vl. nař. č. 250/1935 o úlevách při splácení pohledávek za zemědělci, vl. nař. č. 251/35 o úlevách při splácení pohledávek za nezaměstnanými, vl. nař. č. 249/35 o úlevách při splácení některých dlouhodobých pohledávek, vysvětlení a pokyny k některým ustanovením uvedených předpisů a vzorce některých podání resp. korespondence. Brožura je určena praxi nemocenských pojišťoven.

Obchodnická jednota československá v Brně. Uspořádal Frant. V. Vaníček. — Brno. — Nákladem Obchodnické jednoty čs. v Brně. — Str. 80. — Cena neudána. Letošní výroční zpráva Obchodnické jednoty českosl. v Brně místo obvyklého vylíčení hospodářských poměrů v uplynulém roce obsahuje čtyřicetistránkové pojednání o kolkování obchodnických písemností.

Výklad velmi populární jest doplněn četnými praktickými ukázkami správného a nesprávného znehodnocení účtových kolků, příklady podmíněné od kolkování osvobozených kupeckých listin, výklad o dodacích listcích a kolkování obchodních knih atd. Důležitý je výklad o účtování a saldování pro veřejné pokladny, protože tu se vyskytuje pokutování nejčastěji. Výklad ředitele Jednoty Fr. Vaníčka jest jen částí obsáhlejšího spisu, který Jednota zamýšlí vydati. V druhé části výroční zprávy podává se přehled vnitřní činnosti Obchodnické jednoty.

Časopisy.

Soudcovské listy (roč. XVI, č. 7—12): Dr. L. Langer, Nové projednávání sporu před odvolacím soudem v řízení podle zákona o pracovních soudech. — Dr. J. Radimský, Výklad čl. IV/2 zák. č. 251/1934 Sb. z. a n. — Dr. V. Holub, Poznámky k čl. »Řízení ve sporech pracovních podle čl. IV. zákona čís. 251/34 Sb. z. a n.«, uveřejněného v Soudcovských listech, ročník XVI., č. 3, str. 69 a 70. — J. T., Bagatelky v pracovních soudech. — Dr. J. Frydrych, Restituce v řízení o dávkových výměrech nem. pojišťoven. — J. Valeček, Uznání závaznosti hromadných smluv pracovních vládním nařízením č. 89/1935 Sb. z. a n.

Veřejná správa (roč. VI., č. 1): Dr. Jar. Podobský, Správní či soudní kontrola sociálního pojištění?

Soutěž a tvorba (roč. VIII., č. 7—12): Dr. inž. Jan Vojáček: Úprava stavu poradců pro zužitkování vynálezů v Německu. — Dr. K. Skála, K likvidaci přídavkového systému. — Dr. J. Drábek, Maximální hranice právní ochrany podle zákona o nekalé soutěži.

Právo československé (roč. II., č. 10): Frant. Rosenbach, Zákon o jízdě motorovými vozidly; č. 14: Dr. M. Weber, Nové úrokové sazby (vl. nař. č. 233/1935).

Časopis pro železniční právo a politiku (roč. XIV., č. 6—10): Dr. Holý a dr. Chmelář, Princip systemisace u ČSD. — Dr. J. Havelka, Návrh zákona o drahách.

Pensijní pojištění (roč. XIV., č. 5—6): Dr. J. Podlipský, Nejvýznamnější přechodná ustanovení poslední novely pensijního zákona. — Dr. Jan Gallas, Mezinárodní úprava nároků zaměstnanců pojištěných v různých státech.

Prager Juristische Zeitschrift (roč. XV., č. 9—22): Dr. H. Roppert, Was vermissen wir in den Schutzmassnahmen für Landwirte und Arbeitslose im Exekutions- und Konkursverfahren? — Dr. Erwin Riedel, Das wechselseitige Verhältnis zwischen den § 63 und § 67 der Ausgleichsordnung Nr. 64/31.

Richterzeitung (roč. XVII., č. 5—12): Dr. Oswald, Die Dienstkaution nach dem neuen Angestelltengesetz. — Dr. Oskar Meister, Kriminalistisches über die Arbeitslosigkeit. — Dr. Dominik Eisinger, Wann genießen die Honoraransprüche der Kassenärzte den Schutz des Lohnbeschlagnahmgesetzes? — Dr. Egon Schwarz, Schadenersatzpflicht im Sozialversicherungsgesetz. — Dr. Hermann Schmidt, Wirtschaftskrise u. Strafrecht. — Roč. XVIII., č. 2: Dr. W. Butschek, Wann wird bei Nichtanmeldung zur Pensionsversicherung nur der halbe Schadenersatz zugesprochen?

Juristenzeitung (roč. XVII., č. 3): Dr. W. Butschek, Gesetzwerdung der österreichischen Sozialversicherungsreform.

Vychází 20. každého měsíce. — Předplatné ročně Kč 20.—, s přílohou „Archiv pracovního a sociálně pojišťovacího práva“ ročně Kč 32.—, pro předplatitele časopisu „Odborové sdružení československé“ Kč 12.—, s přílohou „Archiv pracovního a sociálně pojišťovacího práva“ Kč 18.—, nebo doplatek úměrný zvýšenému rozsahu. — Redakce, správa a výprava v Praze I., Na Perštýně 11. — Majitel: Odborové sdružení československé — Vydavatel a odpovědný redaktor Rudolf Tayerle. — Řídící redaktor Jaromír Hlaváček. — Tiskem Lidové knihtiskárny A. Němec a spol., Praha II., Hyberská ul. 7. — Novinová sazba povolena řed. pošt a telegr. 208.987-VII.-1927. Podací úřad Praha 25.